

Privatinės teisės užduotis

2020 m. lapkričio 20 d.

Ieškovė kreipėsi į teismą prašydama priteisti iš atsakovo 18500 Eur skolos bei 5 proc. procesinių palūkanų už priteistą 18500 Eur sumą iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.

Ieškovė nurodė, kad šalių santuoka buvo nutraukta Plungės apylinkės teismo 2018 m. gegužės 30 d. sprendimu. Priėmęs sprendimą nutraukti ieškovės ir atsakovo santuoką, teismas jiems priklausantį įkeistą nekilnojamąjį turtą padalijo po 1/2 dalį ir nustatė, kad po santuokos nutraukimo nekilnojamasis turtas lieka įkeistas bankui, o ieškovo ir atsakovės prievolė bankui pagal 2015 m. gegužės 7 d. kredito sutartį (pagal kurią paskolos grąžinimas išdėstyta dalimis iki 2035 m. gegužės 7 d.), lieka solidarioji. Ieškovė, gavusi banko leidimą, savo turto dalį pardavė ir, kadangi atsakovas kategoriškai atsisakė grąžinti bent dalį skolos iš anksto, iš gautų pinigų padengė visą solidariąją skolą bankui (37000 Eur). Viso turto hipoteka buvo išregistruota. Todėl ieškovė kreipėsi į teismą, prašydama priteisti jai iš atsakovo tą dalį skolos, kurią ji sumokėjo už atsakovą.

Atsakovas nurodo, kad su ieškiniu nesutinka, nes jei ieškovės reikalavimas būtų tenkinamas, tai reikštų, kad šalies prievolė bankui pagal kredito sutartį buvo modifikuota. Jis buvo aiškiai nurodęs ieškovei ir anksčiau, kad su išankstiniu skolos grąžinimu nesutinka, tačiau ši pasakiusi, kad turi teisę tai padaryti vienašališkai ir jo sutikimo nereikia. Atsakovas nurodo, kad jis sutiktų grąžinti dalį sumokėtos skolos ieškovei tokiais terminais, kokie buvo nurodyti paskolos sutartyje su banku (iki 2035 m. gegužės 7 d.), tačiau ne visą iš karto. Be to, atsakovas yra bedarbis ir įvykdyti teismo sprendimo iš karto negalės, todėl jei teismas nutartų vis tik tenkinti ieškinį, prašo atidėti teismo sprendimo vykdymą mažiausiai 5 metų laikotarpiui.

Motyvuotai atsakykite:

1. Kokios yra solidariosios prievolės įvykdymo sąlygos? Kokias teises turi asmuo, įvykdęs solidariąją prievolę? Kokios jų įgyvendinimo sąlygos? Ar ieškovė turi teisę prašyti 1/2 sumokėtos skolos padengimo iš atsakovo? Kodėl?
2. Ar ieškovė, įvykdžiusi solidariąją prievolę bankui pagal kredito sutartį prieš terminą, įgijo teisę regresu tvarka nedelsiant reikalauti iš atsakovo to, ką ji įvykdė, atskaičius jai pačiai tenkančią dalį?
3. Kokio dydžio žyminį mokestį turėtų mokėti ieškovė už tokį ieškinį? Kokiais atvejais ir kokiomis sąlygomis galimas teismo sprendimo vykdymo atidėjimas? Ar teismas gali atidėti sprendimo vykdymą savo iniciatyva ar tik gavęs šalies prašymą?

Egzaminuojamojo kodas _____

Baudžiamosios teisės ir proceso užduotis

2020 m. lapkričio 20 d.

R.R. kaltinamas pagal BK 138 straipsnio 2 dalies 3 ir 6 punktą už tai, kad lapkričio 1 d. ryte, būdamas apsvaigęs nuo alkoholio ir narkotinių medžiagų – kokaino, bute tyčia nukentėjusiajai B.B., su kuria buvo sugyventiniai, sudavė daugybę smūgių kumščiais ir spardė kojomis į įvairias kūno vietas, griebė už plaukų, parklupdė ant žemės ir išpylė jai ant galvos alų, tokiais savo itin žiauriais fiziniiais veiksmais, ne mažiau kaip dėl trijų poveikių padarė B.B. poodines kraujosruvas akių vokuose, taip nežymiai sutrikdė jos sveikatą. Dėl R.R. atliktų smurtinių veiksmų B.B. kilo trumpalaikis psichikos sutrikimas, dėl kurio buvo nesunkiai sutrikdyta psichikos sveikata.

Prokuroras nurodė, kad R.R. ir B.B. ryšiai, taip pat ir seksualiniai, lėmė jų pripažinimą šeimos nariais. Požymis „itin žiauriai“ yra inkriminuotas todėl, kad B.B. (nors objektyviai buvo nustatytos tik akių vokų kraujosruvos) iš karto po įvykio pasakojo mamai, kad ją spardė, tampė, apipylė alumi, o toks elgesys vėliau sukėlė jai psichikos sutrikimą. Teismo psichiatrijos akte nurodyta, kad nors prie psichikos sutrikimo prisidėjo ir B.B. ilgalaikis svaiginimasis psichotropinėmis ir narkotinėmis medžiagomis, smurto proveržis buvo pagrindinė laikino psichikos sutrikimo priežastis. Prašė teismo nesiremti B.B. teisme duotais parodymais, o remtis ikiteisminio tyrimo metu tyrėjui duotais parodymais, nes iš karto po įvykio ji kalbėjo tiesą.

R.R. nurodė, kad kaltinimas neteisėtas, nes R.R. ir B.B. nėra nei šeimos nariai, nei artimi giminiai, susitinka tik kartu praleisti laiko vartojant alkoholį, taip pat tenkinant seksualinius abiejų asmenų poreikius. Tai, kad R.R. ir B.B. pataisos namų administracijai buvo deklaravę, jog jie yra sugyventiniai, tik patvirtina, kad vienintelis jų susitikimų tikslas yra atsipalaiduoti, o ne kurti bendrą gyvenimą. Be kita ko, prokuroras ir teismas pripažino, kad B.B. nesusijusi su R.R., nes apklausė ją neperspėjant, kad ji kaip įtariamojo šeimos narė (ar artima giminaitė), gali neduoti parodymų prieš R.R. Taigi, R.R. veiksmai negali būti kvalifikuojami pagal BK 138 straipsnio 2 dalies 3 punktą. Taip pat netinkama yra kvalifikacija pagal BK 138 straipsnio 2 dalies 6 punktą, nes poodinių kraujosruvų akių vokuose (t. y. nežymaus sveikatos sutrikdymo) iš viso negalima kvalifikuoti pagal šį straipsnį. Tai galėtų atitikti tik BK 140 straipsnyje nurodytos nusikalstamos veikos požymius, jau nekalbant apie kvalifikuojančio požymio – itin žiauriai – inkriminavimą. Psichikos sutrikimas B.B. buvo diagnozuotas dėl ilgalaikio alkoholizmo ir narkotikų vartojimo.

Taip pat gynyba prašė teismo remtis teisme duotais B.B. parodymais, kad ji R.R. ir ji susipyko, todėl ji ikiteisminio tyrimo metu, būdama abstinencijos būsenoje (nes yra alkoholiškė ir narkomanė) apkalbėjo R.R., o iš tiesų ji neprisimena, kaip ji susižalojo veidą, gali būti, kad apsistumdė su R.R., kaip dažnai būna jiems kartu geriant. Nustatyta, kad ji B.B. lankė suimtą R.R.. Pabrėžė, kad ikiteisminio tyrimo metu ir teisme B.B. buvo perspėta dėl atsakomybės už melagingus parodymus, todėl jos parodymai yra neleistini (kaltinimui teigiant, kad ji yra R.R. šeimos narė).

Motyvuotai atsakykite:

1. Remdamiesi BK ir teismų praktika, atskleiskite nesunkų sveikatos sutrikdymą kvalifikuojančių aplinkybių turinį: nurodykite, kas laikomas šeimos nariu ar artimu giminaičiu. Atskleiskite kvalifikuojančio požymio - „kitaip itin žiauriai“ – turinį.
2. Pagal nurodytas situacijoje aplinkybes kvalifikuokite R.R. veiką.
3. Aptarkite asmenų, turinčių teisę neduoti parodymų arba atsisakyti duoti parodymus, kategorijas. Kaip būtų sprendžiamas parodymų panaudojimo leistinumą klausimas, nustačius, kad asmuo nebuvo perspėtas apie tokią jo teisę? Kokios yra teismo galimybės apkaltinamajame nuosprendyje remtis ikiteisminio tyrimo metu duotais parodymais?